

Službeni posjet konzervatorskom odsjeku British Library, seminar *The place of bindings in book history and bibliography: resources and research* i službeni posjet privatnom konzervatorskom studiju Karen Vidler

London, Oxford i Northampton, Engleska, 8-12. lipnja 2011.

Studijski put u Englesku započeo sam 8. lipnja posjetom konzervatorskom odsjeku British Library (BL) uz stručno vodstvo konzervatorice Ruth Stevens. Konzervatorski odsjek proteže se na tri kata i sastoji se od nekoliko odjela u kojima radi četrdesetak konzervatora. Moderno je opremljen, a metodologija rada razlikuje se od naše. Svaki od konzervatora zadužen je za rad na određenom gradivu od početka pa do samog kraja. Konzervator preuzme knjigu koju sam dokumentira, fotodokumentira, restaurira, uveže/popravlja uvez te naknadno dokumentira i snimi stanje nakon obavljenih radova.

Seminar *The place of bindings* započeo je 9. lipnja na Merton Collegeu u Oxfordu. Predsjedavajući ovog seminara bio je Nicholas Pickwoad, ravnatelj istraživačkog centra Ligatus koji se bavi poviješću knjigoveštva. Prvog dana seminara održano je dvanaest predavanja vezanih uz načine dokumentiranja knjiga i važnosti samog dokumentiranja. Predavanja su održali predavači iz raznih zemalja Europe i u njima prikazali svoj način dokumentiranja knjiga. Projekt konzerviranja i preventivne zaštite knjiga knjižnice samostana Sv. Katarine u Sinaju (Egipat), prikazan je kao ogledni primjer dokumentiranja ne samo pisanog teksta knjige, već i njenog uveza. Uvez je dio povijesti knjige i njegovim proučavanjem možemo mnogo saznati o načinu izrade knjige, podrijetlu knjige i o materijalima korištenima u uvezu. Upravo je to razlog nastanka ideje o ovom seminaru, tj. zaštititi izvorni uvez knjige u svakom slučaju kako bi se očuvala povijest knjige.

Drugi dan seminara bio je rezerviran samo za posebno pozvane sudionike, a održan je na Exeter Collegeu u Oxfordu. Na početku je održano pet predavanja čiji se predavači bave knjigama na razne načine: akademski korisnik knjiga, povjesničar uveza, popisivač rijetkih knjiga, antikvar knjiga i stručnjak za dokumentaciju knjiga. Svaki od njih je sa svog profesionalnog stajališta opisao način istraživanja i dokumentiranja uveza. Ta predavanja su bila kratak i poticajan uvod u diskusiju o problematici dokumentiranja. Popodnevna rasprava bila je podijeljena u tri sekcije s temom: *zašto?*, *kako?* i *tko?*. Rasprava prve sekcije *zašto?*, odgovorila je na pitanja zašto je važno istraživanje i dokumentiranje uveza, koje discipline i korisnici bi imali korist od toga, koje su potrebe za metapodacima i katalozima knjižnica kako bi se knjiga locirala po njenom uvezu. U drugoj sekciji *kako?*, raspravljalo se o terminologiji, kako izabrati i strukturirati informacije o uvezu, koliko detaljni opisi trebaju biti i o trenutnim trendovima dostupnosti informacija na internetu. Rasprava treće sekcije *tko?*, odnosila se na pitanja tko ima dovoljno znanja za dokumentiranje uveza, koja je postojeća stručnost i osposobljenost ljudi koji popisuju knjige te koji su novi zahtjevi za osposobljavanje opisivača i kako ih zadovoljiti.

Seminar je završio općom diskusijom čiji je zaključak naglasio potrebu za jedinom globalnom bazom podataka te određivanju jedinstvenih pravila koja će se slijediti pri dokumentiranju knjiga i uveza. Predavanja održana prvog dana dala su uvid u problematiku dokumentiranja knjiga te korištenje tih podataka na međunarodnoj

razini, jer svaka institucija ima svoj način i predložak po kojem se knjige opisuju. Jednom, kada bi se oformila takva pravila i uspostavila adekvatna baza, podaci o pojedinih knjigama i njihovim uvezima bili bi međunarodno dostupni, što bi uvelike olakšalo pronalaženje informacija o pojedinoj knjizi.

Posljednja dva dana studijskog putovanja proveo sam u privatnom konzervatorskom studiju konzervatorice Karen Vidler. S njom sam raspravljao o problemima uveza na kojima je trenutno radila, primjenu novih materijala i upoznao se s njenom stručnom literaturom.

Studijski put u Englesku bio je vrlo zanimljiv i koristan. Osim posjeta British Library i studiju Karen Vidler, gdje sam prisustvovao praktičnom radu na knjigama, seminar u Oxfordu bio je polazna točka za ostvarivanje gore spomenutih ciljeva. Po povratku iz Engleske odabrani sudionici seminara (uključujući i mene) dobili su upitnik u kojem su trebali navesti deset najvažnijih pitanja i odgovora u vezi s dokumentiranjem knjiga i uveza s njihovog profesionalnog stajališta, na temelju kojih će se u budućnosti izraditi prijedlog međunarodnih pravila dokumentiranja knjiga.

Igor Kozjak